

Pytania na egzamin 2021

1. Spoczywające jądro $^{226}_{88}\text{Ra}$ rozpadło się na dwa, oddalające się od siebie, fragmenty: $^{222}_{86}\text{Rn}$ i cząstkę α . Sformułuj odpowiednią zasadę (prawo) i na jej podstawie wyjaśnij dlaczego powstałe fragmenty rozpadu oddalają się od siebie w przeciwnych kierunkach. Wyjaśnij skąd wzięła się ich energia kinetyczna?
2. Zaobserwowano, że gwiazda neutronowa, w miarę kurczenia się, obraca się z coraz to większą prędkością kątową. Na podstawie odpowiedniego prawa (praw) wyjaśnij dlaczego tak się dzieje.
3. Załóż, że po oświetleniu powierzchni metalu falą elektromagnetyczną o pewnej długości emitowane są z niej elektrony i w fotokomórce płynie prąd (fotoprąd). W oparciu o odpowiednie prawa wyjaśnij dlaczego zwiększenie natężenia fali przy niezmienionej długości fali zwiększa natężenie fotoprądu płynącego w fotokomórce.
4. Pewien eksperymentator twierdzi, że w próżni pojawiła się znikąd cząstka i zniknęła po czasie $\Delta t = 1 \cdot 10^{-8}$ s. Jej energia całkowita wynosiła 10^{-8} eV. Na podstawie odpowiedniego prawa (praw) wyjaśnij czy jest to możliwe, czy też wynika to z wadliwie działającej aparatury pomiarowej.

Wybrane wzory i stałe fizyczne

Mechanika, Grawitacja	Pole magnetyczne	Fale materii
$\vec{F} = m\vec{a}$; $\vec{p} = m\vec{v}$; $\vec{F} = \frac{\Delta\vec{p}}{\Delta t}$	$F_L = qvB \sin \angle(\vec{v}, \vec{B})$	$\lambda = \frac{h}{p} = \frac{h}{mv}$
$W = Fs \cos \angle(\vec{F}, \vec{s})$; $E_{kin} = \frac{mv^2}{2}$	$\Phi = B \cdot S \cos \angle(\vec{B}, \vec{S})$; $\mu = NIS$ $E_{sem} = -\frac{\Delta\Phi}{\Delta t}$; $E(\theta) = -\vec{\mu} \cdot \vec{B}$	$\Delta x \Delta p_x \geq \hbar / 2$ $\Delta E \Delta t \geq \hbar / 2$
$F_g = \frac{GMm}{r^2}$; $E_{pot}(r) = -\frac{GMm}{r}$	Optyka	$E = \frac{\pi^2 \hbar^2}{2mL^2} n^2$
	$d \sin \alpha = n\lambda$	
$\vec{L} = \vec{r} \times \vec{p}$; $L = pr \sin \angle(\vec{r}, \vec{p})$	Atom wodoru	$T = \frac{N}{N_0} \approx \exp\left(-2\sqrt{\frac{2m}{\hbar}}(U_0 - E)L\right)$
$I = \sum_{i=1}^n m_i r_i^2$; $E_{kin} = \frac{I\omega^2}{2}$	$L = \sqrt{l(l+1)\hbar}$; $L_z = m_l \hbar$	Wybrane stałe
$L = I\omega$; $\vec{M} = \frac{\Delta\vec{L}}{\Delta t}$; $M = I\mathcal{E}$	$\vec{\mu}_{orb} = -\frac{e}{2m_e} \vec{L}_{orb}$;	$N_A = 6,02 \cdot 10^{23} \frac{1}{\text{mol}}$
Termodynamika	$E_p(B) = \frac{e\hbar}{2m_e} m_l B$	$G = 6,67 \cdot 10^{-11} \frac{\text{Nm}^2}{\text{kg}^2}$
$\langle E \rangle = \frac{i}{2} k_B T$;	$E_{n,l,m_l} = -\frac{13,6}{n^2} + m_l \mu_B B$	$k_B = 1,38 \cdot 10^{-23} \text{J/K} = 8,6 \cdot 10^{-5} \text{eV/K}$
$Q = \Delta U + W$; $W = -p\Delta V$	Fotony	$e = 1,6 \cdot 10^{-19} \text{C}$; $m_e = 9,1 \cdot 10^{-31} \text{kg}$
Elektrostatyka	$E = mc^2$; $E = c\sqrt{m_0^2 c^2 + p^2}$	$\hbar = 1 \cdot 10^{-34} \text{Js} = 4,14 \cdot 10^{-15} \text{eV}\cdot\text{s}$
$F = \frac{1}{4\pi\epsilon_r\epsilon_0} \frac{ Qq }{r^2}$	$E_f = h\nu = \frac{hc}{\lambda}$; $p_f = \frac{h}{\lambda} = m_f c$	$\epsilon_0 = 8,85 \cdot 10^{-12} \frac{\text{C}^2}{\text{Nm}^2}$
$E_{pot} = \frac{1}{4\pi\epsilon_r\epsilon_0} \frac{Qq}{r}$; $E = \frac{U}{d}$	$h\nu = A + E_{k,max}$	